

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedélyezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRTDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal:

Nagyenyedi

Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság

Főter 38. szám alatt,

hova ugy a lap szellemi részét illető
közlemények, mint az előli
zetések és hirdetések bérmen-
tesen küldendők.

Kéziratok nem adatkak vissza.

A helyzet.

Mindenesetre a legsajátságosabb látványt nyújtja most a mi képviselőházunk. Ugyanazok, kiket az ellenzéki pártok pourparlerozás végett békecsinálásra küldtek ki, rajta vannak, hogy ad infinitum lejárassák napról-napra a képviselőház tekintélyét idétlenebbnél idétlenebb szavazási kérésekkel. A „Magyarország” s a többi ellenzéki lapok igazi hypokrita módra nem restellik az ellenzék magatartását az alkotmány védelmének hirdetni és nem átalják torokszakadtáig kiabálni, hogy az alkotmánnyal ellentétes állapotba a kormány vitte az országot. Persze, az 1897. év végén még csak kicsiben csinálta az ellenzék ezt a tempót, s mert látta, hogy a nemzetet nem hozta forradalomba, megpróbálta most nagyobb szívrű, hathatósabb eszközökkel felrázni nyugalmából, folyton hangoztatva egyúttal minden elképzelhető módon, hogy a hazát elárulta Bánffy s azt ő, csakis ő fogják megmenteni. A megmentés legjobb eszközeiképpen megkívánják például, hogy a jegyzőkönyvbe „januárius” helyett „télhava”, egyetemi kör helyett „egyetemi ifjúság köre” tétessék; nemkülönben igen fontos diskurzust szerettek volna indítani a Ház rossz szellőztetéséről s a Ház telefonjáról. Világos, hogy ezekre szavazni kell, de nem mindjárt, hanem másnap. Őszintén megvallva, csodálkozunk a szabadelvűpárt végtelen türelmére; hiszen ha egyszerűen kivonul a folyosóra, lehetetlen minden határozatot, mert az ellenzéknek soha sincsen 100 tagja jelen, amennyi a határozathozatalhoz kell. Vagy pedig, amivel a parlament nevétségessé tételét legjobban el lehetne kerülni: mié.t nem indítványozza az ellenzék a Ház elnapolását a béke-alkudozások tartamára? Ámbár fura az a béketárgyalás, melynek szövegei zárt falak közt nagy jelentőségű követeléseket hangoztatnak, a közönség előtt pedig nevetve mókáznak.

Az sem utolsó fogása a derek nationak, hogy azt hisszentlik, mintha Ő Felsege „reá parancsolta” volna Bánffy a békés kiegyenlítés megkísérlését; holott éppen b. Bánffy, b. Fejérváry és Lukács László javaslatára, a békés kibontakozás őszinte óhajtsáival, egyezett bele Ő felsege a „pourparler”-ba. No de hát ez oly kicsinyes, bár jellemző fogás a többi hasonló mellett, hogy észreveheti az is, aki csak ellenzéki lapot olvas, ha nem restelli pl. az egy hét előtti lapokat elővenni s a napról napra való állításokat a dol-

gok fejleményeivel összehasonlítani. Így volt az régebben is s így lesz ezután is.

Sokkal fontosabb, hogy b. Bánffy miniszterelnök Bécsbe ment Ő Felsegehez s előterjesztést tesz a beketárgyalások eddigi eredményéről. Nagyon óhajtuk, hogy az ellenzék belássa politikai helyzetünk végtessé válható voltát s különösen a kiegyezés kérdésében a kellő mérsékletet tanúsítsa, mert hiszen a kuriai bírásokodás, a választási törvény helyes revíziója s az összeférhetetlenségi törvény szigorítása nem képezik csak az ellenzék óhajtsáit. — elővette volna kellő sorrendben a képviselőház azokat, ha a drága időt éppen az ellenzék támadásai folytán üres beszédekkel s időt rabló szavazásokkal nem kellett volna elfecsérelni, mindnyájunk nagy kárára és ő felsege nagy szomorúságára. Térjünk át valahára a komoly munka becsület-s útjára!

A közigazgatási bizottság gyűlése.

Folyó hó 11-én tartotta a K. B. ez évi első gyűlést Csató János kir. tanácsos, alispán elnöklété alatt, miután Zeyk D. főispán néh. Szász Domokos ev. ref. püspök temetésére Kolozsvárra utazott. A választott tagok közül megjelentek: Miksa Elek ujonnan választott tag, gr. Bethlen Sándor, Szalánczy Lőrincz, Zeyk Kálmán, Török Bertalan. A jegyzőkönyvet dr. Varró László vezette a szüntén a temetésre utazott Gáspár J. főjegyző helyett. Az elnöklő alispán szívélyesen üdvözölte a bizottságot, melynek soraiból Miksa Elek, a 84 éves kora daczára ritka épségű, köztiszteletben álló öreg ur felett meleg szavakkal.

Az alispáni jelentés szerint a közigazg. ügymenet rendes. Tóth Miklós árvaszéki elnök jelentése is az árvaügyek rendbenlétét jelezte.

A különböző bizottságok választás utján 1899-re követhetőleg lettek megalakítva:

Fegyelmi választmányba. Rendes tagok: Szalánczy Lőrincz, Török Bertalan, Reinbold Olivér, Albert Iván. Póttagok: Gr. Bethlen Károly, dr. Szabó Mihály.

Erdészeti albizottságba. Elnök: Csató János. Erdészeti kihágási felebb. bizottságba.

Rendes tagok: Gr. Bethlen Sándor, b. Kemény Géza, Szalánczy Lőrincz, Zeyk Kálmán. Póttagok: Batta Ber-

tan, dr. Mohai Sándor, Miksa Elek, dr. Ujfalusi József.

Az országos fegyintézeteti rabok feltételes szabadságra bocsátása feletthatározó bizottságba: Gr. Bethlen Sándor, Szalánczy Lőrincz.

A községi pótdadókivetés elleni felebbezési bizottságba: Csató J., Tóth Miklós, Müller Mihály, Török Bertalan.

Tanítók nyugdíj-jogosultsága feletthatározó bizottságba: Szalánczy L., Müller M.

Árvaügyi felebbezési bizottságba. Rendes tagok: Szalánczy L., Zeyk Kálmán, Moldován János, Batta Bertalan. Póttagokul: Gr. Bethlen Sándor, dr. Ujfalusi József.

Egészségügyi bizottságba. Mernök: Albert Iván. Építész: Osztian Viktor. Gyógyszerész: Papp János.

Fogházvizsgáló bizottságba. Gyulaféhvárra: Csató János, gr. Bethlen Sándor, dr. Nánán Bernit. M-Ujvárra: Csató J., gr. Bethlen S., dr. Magyar K. Nagy-Enyedre, Abrudbányára, Vizaknára és Balázsfalvára Gáspár János és az illető hatósági orvosok.

Reinbold Olivér kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelenti, hogy decemberben befolyt: egyenes adóiban 142.988 frt 88 kr, hátralék: 800.564 frt 44 kr. Hadmentességi díjban: 4658 frt 16 kr, hátralék: 85.424 frt. Ital- és fogyasztási adóiban 22.708 frt, hátralék: 24.567 frt. Illetékhátralékban: 8347 frt, hátralék: 276.705 frt. Illetékek-egyenértékben: 2102 frt, hátralék: 23.097 frt. A jobb fizetési eredményt, mindenesetre a felelősség kimondása folytán a községi előjárók nagyobb tevékenysége idézte elő.

Albert Iván kir. főmérnök jelentése szerint december havában az állami utvonalokon forgalmi akadály sehol sem volt. A miriszlói nagy hid felépítése végett a versenytárgyalás előnyösen lett megtartva. A törvényhatósági közutakon a kavics-beágyazásokat befejezték. A czintos-ozdi utszakaszt átszelő, szabályozott Lándor-patak új medrén az új hid felépült. Vládházánál a hegyoldali vizomlások rendezése végett a munkálatok el lettek végezve házi kezelésben. A mihálcfalvi Küküllő-hid építése végett a közigazgatási bejárás

TÁRCZA.

Régi háztűznézés vizkereszt napján.*

Irtá: Floridor.

Komor, szomorú téli nap volt, amikor egyik ösmérsőtől hallottam, hogy meghalt már roffi Borbély Józsefné Zeyk Katalin urasszonyom is, és eltemették szép kálvinista-módon, ékes prédikációval, hangos kántussal.

Mintha ma is látván a ráncos arczu, vékony öreg asszonykát, amint a nagy ebédő kihuzós asztalánál ül, és kínálgatja magához való barátnéit mindenféle drága jóval.

Csudálatos finomságu holmik voltak az ő uzsonnái mindig.

A régi erdélyi, meg a magyarországi házi delicatesszeknek légiója vegyesen.

Ő még tudott igazi, szabadtűzön készült kürtőskálacsot csináltatni, aztán gyöngyvirágcezetben mártogatott cukros gyümölcsöket. Jobb volt a gyöngyvirágcezet, mint a salicil, és épen úgy konzerválta a kompótot.

De nemcsak kitűnő gazdasszony, finom, művelt urnó is volt Zeyk Katalin, és mikor a régi világból való, régi históriákat mesélte, akár mindjárt írásba is foglalhatta volna valami íróniák.

Kivált a hajdani erdélyi urirend viselt dolgairól tudott sokat, érdekes eseményeket, családias históriákat,

* Ez érdekes tárcza a mi vármegyénk családait is közelebbről érintvén, a multak emlékének felelevenítése végett közöljük.

amiket épen csak a szájhagyomány mentett meg a feledéstől.

— Erdei-ben — mindig így ejtette, ahogy maguk a királyhágóntuliak szokták — mindenkor sok volt a szép lány, szívesen jöttek oda háztűznézni a magyarországi legények!

Ha András napját megbőjtölték, karácsony éjszakáján megfigyelték, merről ugat a házörző komondor, Sylvesterkor meg ólmot öntöttek a kisasszonyok, akkor Vizkeresztre bizonyosan beállított a kéro.

Minden háznál készen tartották már ilyenkor a pulykát meg a malacot, előbbi a szívesen látott, utóbbit meg annak a kérőnek, akit ki akartak kosarazni.

Ez a divat még a negyvenes években is tartotta magát a tősgyökeres magyar családokban, ahogy ezt egyik humoros versében jó Szemere Miklós is megénekli:

Boldog az a magyar földön,
Boldog és megáldott,
Akinek a kegyelmes ég
Fertelmes pofát adott . . .

Mert alig fordul be a kocsija a kurucz-udvarára:

Visit a lány, fut a eseléd
S a malacot már öli.

Épen farsang elején volt az is, mikor egyszer régen, az ebédő kihuzós asztala mellett, egy ilyen háztűznézést beszélt el Zeyk Katalin érdemes barátnőinek.

A fiatalág a benyilóba gyűlt össze, ahol a bogárszemű, lilomarczu házikisasszony völegényének a kedvenc nótáját játszotta, hogy:

Akkor csinos a bakkancos —
Mikor a bakkancsa rongyos.

A temérdek rokon-gyereksereg pedig maczurkát játszott, irtózatosan vihánczolta és zsvajogva, úgy hogy a francia bonneok kétségbeestek.

Ma is fülembe zsong még az ámbitusos kuria lár-mája, és mintha félig ébren, félig alva hallanám, az a réges-régi háztűznéző história, amit akkor mesélt az urasszony.

Vaj Mihály, akiről ága erdélyinek, vagy krasznamegyeinek neveztetik s amely immár ki is halt, a mult század derekán telepedett oda és testvére volt annak a Lászlónak, aki mint Mária Terézia vitéz ezredese harczolta végig a hét esztendő háborút.

Mihálynak fiai, Ábrahám és László, nagy szerepet játszottak Krasznában, és ez utóbi hosszú évekig alispánja is volt a nemes vármegyének.

Vaj Lászlónak nejétől, Barcsay Ágnesztől, csak egyetlenegy gyermeke volt, az is leány, Mária, vagy mint otthon erdélyiesen neveztek: M á r i s k ó.

Szép volt Mariskó, mint a festett kép. Termete hajlós, akár a czédrus, és két sötét szemé lángolt, miként a kárbunkulus.

Legalább ilyenformán mondták édesapjának még egy kicsit a Mikes Kelemen stílusában beszélgető patvaristái.

Alkonyodott éppen a XVIII. század, mikor Mariskó legszebb virágkorát élte, és még a messze Kolozsvárról is bejártak érte a krasznai portára daliásnál daliásabb Bánffy, Teleki meg Bethlen urfiak.

Mégis — tudja isten, hogy mint esett ez — egy

ény.

X. t.-ez. 102 §. értelmében a kir. járásbírósgágrehajtató javára nagy-ellen 40 frt frt 19 kr számítottó 5% kamatig elrendelt biztosítási Andrásnál 18000 drb alkól 6, 74 szál marosi lágfa-grádies, végyes arfa-fosztentből álló ingó-ereres úján eladatnak.

est rendelő végzés foly- Szász András lakasan 28-ik napjának dél-ani szantékokozok ezennel rintett ingóságok ezen rtelmében, a legtöbbet.

SL. évi LX. t.-ez. 108. rendő.

h. napján

Fajzágó Simon,
ír. bírósági végrehajto-

HONIPAR.

doir- és
szönye-
ggyönyök.

őbb faj-

7 15—20

észet.

skedés.

megtartatott. Az utad-alapba 21.729 frt 32 kr folyt be; hátralék 81.171 frt 98 kr.

Dr. Szabó Mihály kir. tanfelügyelő jelelti, hogy meglátogatta a nagyenyedi polgári, a muzsinai gör. keleti, a miriszlói, verespataki, abrudbányai állami iskolákat. Intézkedett az iskolalátogatások pontos teljesítése s a hanyag községi előjárások feleletre vonása iránt. A vármegyében szervezendő új állami iskolák felállítását végett 8 községgel kezdett tárgyalásokat. A miniszter 150 forintot engedélyezett a kozslárdi gör. kath. tanító fizetésének 300 frtra való kiegészítésére. A verespataki községi képviselő elhatározta, hogy 6 tanteremből, igazgatói lakásból, irodai és mellékhelyiségekkel, az óvoda részére 2 foglalkozási teremből és óvónői lakásból álló épületet emel, melynek építési költségét az állam által fizetendő bérösszeggel fogja törleszteni. Magyar-Lapád község is hasonló határozatot hozott 2 tantermet és tanítói lakást magában foglaló épület biztosítására.

Dr. Magyar Károly m. főorvos jelentése szerint december havában az egészségügyi állapot általában kedvező volt. Leggyakrabban a légzőszervek hurutos bántalmi, lobos megbetegedései fordultak elő. Differitit 8 községben fordult elő 22 esetben (10 halálos). Vörheny 3 községben 10 esettel (1 ♀). Veres himlőben 67 eset közül 1 halálos volt. Szamarhuruban 8-an betegedtek meg; (2 ♀). Hagymáz 26 esetben (7 ♀); főleg M.-Bagóban fordult elő. Bárányhimlőben 17-en voltak, meggyógyultak. Meghaltak: N.-Enyeden 11, Gyulafehérvárt 13, Abrudbányán 10, M.-Ujvárt 8, Balázsfalván 9, Tövisen 2, Alvinczen 4, M.-Igenben 2, Zalathnán 5. Született: Nagy-Enyeden 15, Gy.-Fehérvárt 25, Abrudbányán 6, M.-Ujvárt 3, Balázsfalván 6, Tövisen 9, Alvinczen 5, M.-Igenben 5, Zalathnán 9 gyermek. A m. kórházban ápolott 88 beteg közül gyógyult 41, javult 6, meghalt 2. F. évi január hó 1-én lépett életbe az 1898. XXI. t. cikk, a szegény betegeknek az országos betegápolási alap számájára való ápolásáról. A szegény sorsu betegek összeírása iránt az intézkedések megtételtek.

Szász Domokos ev. ref. püspök temetése.

Nagyszerű gyászompával, impozáns részvétellel helyezte örök nyugalomra az erdélyi ev. ref. egyházkerület elhunyt főpásztorát f. hó 11-én. A temetésre nemcsak az erdélyi, hanem a magyarországi egyházmegyékből is jelentek meg s akik nem jöhettek, koszorúkkal, méleg hangú részvételyilatkozatokkal rótták le a kegyelet adóját. Kolozsvár város, melynek fejlődésére az elhunyt a maga hatáskörében sokat tett, külsőleg is igyekezett kifejezni gyászát. Fekete lobogók a házakon, gyászfátyollal borított gázlámpák az utcákon és nagy közönség a temetésnél, melyben részt vett minden egyházfelekezet, minden közigazgatás, az állami és törvényhatósági tisztviselők, a katonaság, mind a nagy veszteség jelét mutatták. Az ev. ref. theologia

épületében, az elhunyt püspök alkotásában, melyért a legelősebb harcot vívta, ott volt a diszteremben felállítva a ravatal, melyen érczkoporsóban nyugodott az elhunyt hatalmas alakja.

Dél előtt 10 órakor vette kezdetét a gyászszertartás Antal Gábor, a dunamelléki ev. ref. egyházkerület püspökének érczes hangon, mely meghatottsággal elmondott imájával. Ezután a theologiai ifjuság énekelt egy gyászdalt, mire dr. Kenessey Béla theologiai igazgató tartott magas szárnyalású szép beszédet. A „Kolozsvári dalkör“ éneke után a püspök egykori titkárai leemelték a koporsót, melyet gyászkocsira helyezve, az óriási gyászmenet megindult. Több mint 160 korszort küldöttek egyesek és testületek, melyeket külön gyászkocsira helyeztek. Midőn a menet eleje már a temetőben volt, vége még csak a magyar-utczában haladt. Nagy Péter ev. ref. püspök nyugó helyével egy vonalban lett megásva Szász Domokos sírja. Még egyszer fölzendült a koporsó felett a földész énekkar gyászeneké, mely után Molnár Albert theol. tanár tartott bucsu-beszédet, melyen meghatva a gyászoló nagy közönséget. A sirt behantolták. Szász Domokos immár csak emlékünkből és alkotásaiban él.

Vallásos nevelésünk az elemi népiskolákban.

„Kis kacsóid összetéve szépen
Imádkozzál édes gyermekem!“
T o m p a.

Általános a panasz a vallásos élet hanyatlásáról. A szöszékben, társaságban, hírlapokban folyton csak ezt hangoztatják lelkészek és publicisták. És e panasz nem ok nélküli, az bizonyos. Ennek okát mindenki a maga szempontjából fogja fel és igyekszik kimagyarozni. Az ellenzéki, néppárti a liberalizmust állítja elő bűnbakul, a liberális pedig megfordítva. Nem czéлом egyik párttal sem vitába elegendni, hanem megkísérem vázolni az okokat úgy, ahogy szerény tehetségem s tapasztalataim engedik. Annyit azonban előre bocsátok a tubuzgó moralistáknak: nincs miért csak miüket s csak a jelenkort róják meg az elvallástalansággal.

Ha az emberiség művelődéstörténetét — kezdve a legrégebb kortól mostanig — figyelemmel végig olvassuk, lehetetlen észre nem venni, hogy a realizmus és idealizmus folyton meg-megújuló harcot vívnak egymás ellen. Ha a physikában ma — két és fél ezer évvel később — kezdik Epikurus bölcselétét az atom-rendszerrel és a természet körforgásáról elfogadni: miért ne fogadhatnók el e körforgást, az erkölcsi világ-rendben is?

Hiszen lépten-nyomon tapasztaljuk itt is a körforgást. A jelen századvég, amint sajnos tapasztaljuk, éppen a realizmus teljes felülkerekedésével fog végződni.

Jelszó: a materializmus, az anyagiak utáni törekvés hol tisztességes, hol tisztességtelen uton, de minden

áron vagyont gyűjteni; a vagyonnal az élvezeteket hajhászni egész a csömörlésig, a kimerülésig, ez a mai kor törekvése.

Aki komolyan figyeli a közállapotokat, kétségbe kellene esnie, ha nem tudná a multakból, hogy erkölcs és erkölctelenség, jó és gonosz, meenyország és pokol, Isten és ördög mindig egymás ellen küzdöttek és küzdenek e földön, amíg csak ember lesz az ember.

A sok csalás, sikkasztás, hamis bukás mind e kor jelszavának, a pénzügytűnésnek szüleményei. A szocializmus, kommunizmus, anarkizmus mind ennek az öszszesített „izmus“-nak, a realizmusnak következményei.

Hanem minket népnevelőket egy más szomorú körülmény kell hogy felrázson, tette nógasson s ez az igazságügyminiszter ur ama szomorú kijelentése, hogy: 1896-ban a hazai bíróságok 25.622 kiskoru gonosztevőt ítéltek el. Azóta ezek száma bizonyosan még szaporodott.

Hát bizony ez egy megdöbbentő szám... Ez nem csak pusztán statisztikai adat, hanem szomorú fokmérője társadalmi romlottságunknak...

Hogyan lehet az, hogy most, midőn csaknem minden kis faluskában a kornak megfelelő iskolák a réginnél sokkal magasabb nivón álló tantervvel, tökéletesebb taneszközökkel és kitünőbb tanerőkkel állanak a népnevelés szolgálatában, mégis az erkölcsiség oly rohamosan süllyed?... Az ultramontanok, kik neheztelnek azért, hogy az iskola emancipálta magát az egyház szárnyai alól, ezt a világias, vallástalan nevelésnek számlájára szeretik felírni. Szerintök ezzel el van hártva a felelősség az ő vállalkról.

Azokban én sem mint világi tanító, sem mint hitoktató ezt ily általánosságban ki nem mondhatom, helyben nem hagyhatom. Hiszen mindazok a kis gonosztevők, mindazok az előkelő osztályhoz tartozó panamisták, mindannyian valamelyik vallásfelekezethez tartoznak, annak a katedját valamikor be is magolták ad litteram, ad verbum. Hiszen az utonálló gyilkos akárhányszor nem átalja Isten segítségét kérni gonosz szándéka kivételére.

Ime, nem áll tehát az, hogy csak a vallástalan ember lehet gonosztevő, mert lehet valaki vallásos anélkül, hogy egyszersmind erkölcsös is legyen. Itt van a baj! A vallás-erkölcsi nevelés elhanyagolásában látom én a baj kutforrását.

Iskoláink, hogy lépést tarthassanak a társadalom rohamos fejlődésével, haladásával, folyton csak az ismeretek halmazát kénytelenek a gyermekek fejébe tömni, hogy az élet nehez harcára ellássák mindazon szellemi fegyverekkel, melyekkel meg bírjon küzdeni a létért. Ezen rohamos fegyverkezésben, előre törtetésben vajmi kevés gondot fordíthatunk a szívnek, a kedélynek képzésére, nevelésére; pedig a vallás-erkölcsi életnek ez az igazi fundamentuma, ez ama „kösziklán épült ház“.

A paedagogusok azt mondják s ebben igazuk is van, hogy a vallásos érzésre a gyermekben az első impulzust

sem távozott habos, lengő selyem kendővel az ostorhegyes füle mellett, ami a völégényi állapotot jelentette a régi világban.

Jött a vizkereszt — beállítottak rendesen az urfiak, fogyott Ágnes asszony konyháján a finom, dión hizlalt pulyka, de csak nem ragasztott kérés, és eljövén huszagó kedd, Máriskó kisasszony tó két huzott a farsang utolsó multságain, szomoruan dudolván, hogy:

Hushagyó, hushagyó,
Éngem itt hagyó...

Egyszer aztán, épen ujesztendő napján, levelet hozott Vay László vicze-ispán urnak a posta.

Pestről jött és egyik respektabilis atyafia, Vay József konsiliarius ur küldte a kereszt-utczában lévő kvártélyáról, jól megrágván benne minden szót.

Az újví kordialis gratulációkkal végezve, rátért a konsiliarius ur az elkövetkezendő farsangra, amely vizkereszt napján békészönt és mint hagyományos háztűznéző nap, a Máriskó kisasszonynak is viszen kérés.

A kérés, akit a konsiliarius ur nemcsak kommandál, de atyafiának igazsziyú gratiájába ajánl, Ráday Gedeon, Ráday Gedeon és Fáy Zsuzsanna fia, egy földi javakkal, szép lelki és testi tulajdonokkal bőven megáldott, nagy reménységű ifju, aki igazi ternó a Máriskó leányzóra.

Nosza lett is söprés, surolás, porolás és takarítás, meg olyan főzés-sütés, hogy manapság egy kisebb fajta gyár sem okádja úgy a füstöt, mint akkor a kuria négy kőkéménye.

A pecsenyék, torták garmadában álltak már az éléskamrában, még cukrászt is hozattak, hogy a mandulatejet meg a módi fagyost elkészítse.

Máriskó leányzó pedig előszedegette az Urániát, a Jung Éjszakáit, meg még egynehány franciaia

„románokat“ is, aztán a spinét mellé ülve, órák hosszáig próbálgatta az akkori divatos szalondarabot:

Zöld fákat ültettem...

Mert a fiatal Ráday afféle poétás nemzetségből származik, hát bizonyára jól fog neki esni, ha látja, hogy jövendőbelije sem idegenkedik a muzsáktól.

Messze földről, Pestvármegyéből érkezett a kérés, abból a péczeli rundellás kastélyból, amelynek hire volt az egész országban.

Az öreg Patay vitte magával kikerőnek, aki a rengeteg hosszú uton egyre oktattatta védenézet, hogy mint viselkedjek majd a lányos háznál.

Gedeon urfi csendes, szelid kedélyű ifju volt, akár csak az édes atyja, és legszívesebben buvárkodott otthon a gazdag könyvtárban, hallgatta isteni félelemmel Patay tanácsait, aki egyre ismételtette:

— A fő a virtus, fiam Gida, a „rény“; ha ez megtalálhatik jövendőbelidben, a' többi hiuságos és elmulandó.

Napokig tartó utazás után végre föltűnt a Szilágyság erdős, halmos tája és épen három királyok estélyén járatott be a nehéz, utazó cséza a vicze-ispán kaputlan udvarára.

Nagy volt az öröm. Csupa viasz-gergyetya égett a hófehérre surolt ebédlőben és összegyülekeztek a nagy traktamentumra Vay Ábrahám a lányaival, Katával meg Annával és a Pista fiával, aki vacsora előtt — tekintettel a helyzetre — elfújta a régi kikérés nótát:

Czini-czini Péter bácsi,
Néked hegedülök,
Tyukért, kalácsért,
A legszebbik lányodért.

A fiatalok tetszettek egymásnak és általános feltűnést keltett Gedeon urfi tubákszin redingotja, amely

a legfinomabb anglia posztból készült, és a csipkés bodros tázlik olyanok voltak, akár a frissen esett hópihe.

Patay uram már a pulykapecsenyénél ki akart rukkolni az orációval.

Utána következett volna a szabályszerű megkérés. Asztalbontáskor azonban Gedeon valahogy Patayhoz csuszott és a fülebe sugta:

— Majd holnap!

Vizkereszt napja lévén, a hivatalos kikérés napja, nem akarta az ősi szokást megbontani, és míg az öregek egy kis jóféle ó-bor mellett hányták-vetették a világ sorát, ő maga leült Máriskó kisasszonynyal egy póklábu asztalka mellé, mulatván magukat a kérdő és felelő játszó kártyák-kal, amelyek németül és magyarul voltak nyomtatva, veres Cincobium-mal ékesen kifestve és czírádakkal kellően ellátva.

Veigand könyvetáruól hozta az ifju Pestről és nagy ujság volt ez ott a távol Szilágyságban.

A nyájas mulatozás után nyugalomra tért a vendégsereg és Ráday Patayval mindjárt ott maradt a tágas ebédlőben, melyben, régi módi szerint, dagadó vánkossokkal ellátott nyoszolyák voltak a fal mellé helyezve. Patay csakhamar elaludt, de nem úgy az ifju. Gedeonnak nagyon megtetszett Máriskó, egyre csak czédrus természet, kárbunkulus szeméit látta és nem tudva elaludni, sűrűn forgolódott ágyában.

Alig pirult a hajnal, farsang rózsás beköszöntőjének hirdetője, föl is kelt Ráday, és észrevétlenül kiosouva a szobából, kiment az udvarra.

Ragyogó téli reggel volt; a fákon csillogott a zuzmára és ropogott a csonttá fagyott hó minden lépésnél.

Az éjszakai nyughatatlanság után szinte jól esett a metsző, hideg levegő és a templomi csöndesség, ami a hajnali derengésben ráborult az udvarházra.

a szülő s kü
körében a leg
rül. Lássuk, h
gyermek vallá

A tehetősek és élvezetők meki szívbe b
dogító, soha k
gény, nyomor
pali küzdelem
annyira igény
hogy gyermek
— fájdalom —
annyira nem, l
is alig tudja

Hanem arra dalom némely
het, még a
chenbe, pikni
fecsegést; hog
megtanuljanak
pedig életbe
lognak tartják
korai megszok
lelküknek „fo
az őszinte, ny
ros arczzsü,
„chic“.

Igy aztán —
meltó kivétele
az iskolára.
ként két egés
kolákban, me
— ismét tiszt
hárítja a kény
ségi és állami
nítja a tisztel

És minő ez
beszélni róla,
lőnek szent k
a gyógyfüvet,

— Kérjü
seik gyors

— A püsp
hogy aki püsp
hantolták el
azonnal szárn
notarius, volt
szónok, jelen
Béla kolozsvá
ténettudós; S

Egyszerre a
kestől fölford

Ráday fület
káromkodással
is becsületére
olykor egy-eg
olyan, mint r
beri koponyát

Még nagy
szitkozódások
szeliden ének
románzótot:

s amely neki

Maga sem
nagy kórakás
nézett a kony
De a térde
ott látott.

Hát uramfia
pedig egy szá
ket rendre
valyost sem k

A gyönyörű
zott, úgy, hog
omló fekete f

Hanyatthon
legedesebb sz
a mátkatá

— Urambá
egyre-másra.

Szegény P
mint hogy kig
is kiabálni ke

az élvezeteket
ülésig, ez a mai

at, kétségbe kel-
l, hogy erkölcs
neunyország és
ellen küzdöttek
lesz az ember.

s mind e kor
nyei. A szocziá-
ennek az ösz-
következmenyei.
s szomorú kö-
ogasson s ez az
jelentése, hogy:
koru gonoszte-
rosan még sza-

m... Ez nem
moru fokmérője

saknem minden
olák a reginél
el, tökéletesebb
állanak a nép-
siség oly roha-
tik nehezeltnek
agát az egyház
tan nevelésnek
zel el van há-

sem mint hit-
m mondhatom,
ok a kis go-
hoz tartozó pa-
lásfelekezethez
be is magoltak
onálló gyilkos
t kérni gonosz

állástalan em-
vallásos anél-
yen. Itt van a
lasaban látom

társadalom ro-
csak az isme-
k fejbe tömni,
mindazon szel-
küzdeni a let-
re törtetésben
nek, a kedély-
vallás-erkölcsi
ma „kocsiklán

igazuk is van,
első impulst

és a csipkés
frissen esett

énel ki akart

erü megkérés.
ogy Patayhoz

kikerés napja,
s míg az öre-
ák-vetették a
zonnyal egy
at a kérdő
nyelk néme-
Cinobium-
men ellátva.

ju Pestről és
ban.

ért a vendég-
aradt a tagas
agadó vánkó-
ellé helyezve.

ifju Gedeon-
csak czedrus
em tudva el-

köszöntőjének
múl kiosonva

ogott a zuz-
nden lépésnél.
e jól esett a
lesség, ami a
a.

a szülő s különösen az aya adja meg, mint akinek
körében a legtöbbet van a gyermek, míg iskolába ke-
rül. Lássuk, hogyan felel meg a család, a szülői ház a
gyermek vallás-erkölcsi nevelésének.

A tehetősek, a gazdagok a sok mulatság, szórakozás
és élvezet közepette nem igen érnek rá a zsenge gyer-
meki szívbe becsepegtetni a vallás-erkölcsi érzés bol-
dogító, soha ki nem írható isteni cseppjeit. A sze-
gény, nyomorult munkásosztálynál pedig az éjjel-nap-
pali küzdelem a megélhetésért, a kenyérnek gondja
annyira igénybe veszik a szülőknek idejét és figyelmét,
hogy gyermekeikkel az esteli és reggeli imádkozást is
— fájdalom — a legtöbb családban nem gyakorolják,
annyira nem, hogy mikor iskolába jön, a „Miatyánk“-ot
is alig tudja a kis tanköteles.

Hanem arra aztán nagy gondot fordítanak a társa-
dalom némely rétegében, hogy a kis urficskák, ha le-
het, még a 10 éves kor előtt tánciskolákba, krenz-
chenbe, piknikre eljárjanak eltanulni a bókólast, üres
fecséget; hogy okvetetlen megszerezzék a „routin“-t;
megtanuljanak az emberek között „forogni“. A mamák
pedig életbevágó s igen sokszor „életbe is kerülő“ do-
lognak tartják kis satnya leányiak részére a „mieder
korai megszokását“, hogy üresen hagyott, formátlan
lelküknek „formás“ porhüvely legyen. Azért, mert ma
az őszinte, nyílt beszéd, az ép és egészséges tudó, pi-
ros arczzsin, erős testalkat, paraszt gyomor nem
„chic“.

Igy aztán — tisztelet az igazán nagyon tiszteletre-
méltó kivételeknek — a vallás-erkölcsi nevelés marad
az iskolára. Az iskolákban aztán „tanítják“ is heten-
ként két egész órán át a „hittant“. A felekezeti is-
kolákban, mert az állam nem honorálja, legtöbb helytt
— ismét tisztelet a kivételeknek — a mester nyakába
hárítja a kényelemszeretet a hittan tanítását; a köz-
ségi és állami iskolákban rendszeren honorálják, ott ta-
nitja a tiszteletes vagy tisztelendő ur.

És minő ez a „hittan“ tanítás? Ugy szeretném nem
beszélni róla, de nem tehetem. Nekem mint népnve-
lőnek szent kötelességem feltárni a sebet, keresni rá
a gyógyfűvet, ez a hivatásom.

(Folytatása következik.)

Vegyes hírek.

— **Kérjük t. olvasóinkat hátralekos előfizeté-
seik gyors beküldésére.**

— **A püspökjelöltek.** Megmondta már Szt. Pál,
hogy aki püspökséget kíván, az jó dolgot kíván. Alig
hantolták el Szász Domokos ev. ref. püspököt, a fáma
azonnal szárnnyaira vette dr. Bartók György generalis
notarius, volt nagyenyedi pap és theologiai tanár, kitűnő
szónok, jelenleg szászvárosi pap; továbbá dr. Kenessey
Béla kolozsvári theol. tanár, jeles egyházi jog- és törté-
nettudós; Szász Gerő volt generalis notarius, kolozs-

Egyszerre azonban, épen a konyha közelében, fene-
kestől fölfordult a templomi csönd.

Ráday fülét irtózatos lármá ütötte meg, fűszerezve olyan
káromkodással, hogy egy Gyulay-regimentbéli bakának
is becsületére vált volna. A lármát és káromkodást
olykor egy-egy félreismerhetlen csattanás váltotta fel,
olyan, mint mikor a tenyér igen közel ér valami em-
beri koponyához.

Még nagyobb lett rémülete azonban, amikor a vad
szitkozódásokban azt a hangot ismerte fel, amely oly
szelíden énekelte előtte való estén a cukrosviz izü
románcozt:

Zöld fákat ültettem . . .

s amely neki kedvesebb volt a szférák zenéjénél.

Maga sem tudta, hogy történt, felkapaszkodott egy
nagy kórakásra, amely ott állt a fal tövében, és be-
nézett a konyhának a ház mögé szolgáló ablakára.

De a térde megrogyott és halálsápadt lett attól, amit
ott látott.

Hát uramfia, Mária kó kisasszony állt a közepén, még
pedig egy számolymon, és úgy osztogatta a nyaklevese-
ket rendre a cselédeknek, még az athlétatermetű bi-
valyost sem kímélve.

A gyönyörű arc most tökéletes Meduza-fővé válto-
zott, úgy, hogy Ráday szinte kereste rendetlenül alá-
omló fekete fürteiben a kigyókat.

Hanyatthomlok rohant vissza a szobába és fölrázta
legédesebb szendergéséből Patay bácsit, aki talán épen
a mátkától álmodozott:

— Urambátyám, baj van . . . keljen föl . . . kiabálta
egyre-másra.

Szegény Patay bácsi nem gondolhatván egyebet,
mint hogy kigyult a ház, egyszeribe talpra ugrott és ő
is kiabálni kezdett . . .

vári pap; Bartha Lajos generalis direktor és esperes;
Deési Gyula esperes s még néhány lelkész nevét.
Bizonyára meg kell fontolni a dolgot, mivel az erdélyi
ev. ref. egyházkerület ügyei egy tanult, művelt, okos,
egyházias szellemű, békeszeretete mellett erőlyes és
tapintatos, az erdélyi viszonyokat apróra ismerő derek
férfiut kívánnak. Időt kell tehát adni a választó kö-
zönségnek, de nem szabad túlságosan hosszúra nyuj-
tani a választás határnapját. Mert hiába: vannak em-
berek, kiket a hiúság gyöngévé, a remény elbizakodott
vakmerővé tesz s az ilyenek között a valódi érdem
s az igazi tehetség néha hátra szorul.

— **Bucsuzó.** Tizenhét év múlt annak, hogy
Nagy-Enyed nemes városába jöttem. Midőn ezen hosszú,
kellemes emléktű idők után most ezen állásomból Bu-
dapestre helyeztettem át, nem vagyok képes mindazok-
tól személyesen bucsut venni, kik engemet városunk-
ban, megyénkben s az erdélyi részek több vármegyében
őszinte barátságukkal és jó indulatokkal megtiszteltek.
Fogadják ezért ezen sorok utján szívélyes bucsu üd-
vözetet, melynek fájó érzetét részemről azon kellem-
es tudat enyhíti, hogy az erdélyi részek szőlőszeté-
nek felügyelete hatásköröm alá tartozván, nem végle-
gesen, hanem a viszontlátás kellemes reményében
tározhatom! Mór a gy i s t v á n.

— **Szilágyi Sándor történettudós,** az Akadé-
mia tagja, 72 éves korában f. hó 12-én éjjel Budapes-
ten meghalt. Az erdélyi részek történelmét oly alapo-
san aligha ismerte valaki, mint ő. Rendkívüli munká-
ságával bámulatos szolgálatot tett történetírásunknak.
Erdély története, a Magyar nemzet története, a Szá-
zadok, a Történelmi tár, a Történelmi életrajzak,
mind az ő tevékenységére emlékeztetnek, s igaz há-
lára köteleznek.

— **Táncztanfolyam.** Ziegler budapesti táncztanító,
kinek Andrassy-ut 25. sz. alatt jó hírű táncztanító-
zete van, május és június hóban Enyedről kapott meg-
hívás folytán hajlandó hat hetes táncztanfolyamot
nyitni, ha elég vállalkozó jelentkezik a részvételre.
Ugy ismerjük a nevezett táncztanítót, aki nem csak
gépiesen elsajátíttatja a konvencionális tánczok moz-
dulatait, hanem aki a tánczot mint nélkülözhetetlen
nevelő eszközt fogja fel a könnyed és elegáns test-
tartás, biztos és ügyes fellépés szoktatására; aki egy-
szersmind kedvelt szülő-tánczokban is hajlandó okta-
tást adni. Fölkérjük az érdeklődő szülőket, hogy tö-
meges jelentkezésükkel tegyék lehetővé ezen tanfolyam
létrejöttét. Jelentkezéseket elfogadják a Nagyenyedi
Könyvnyomda üzlethelyiségében.

— **Hálás köszönet.** Azon tisztelt ismerőseim és
barátain, kik boldogult nőmnek temetésén lett részt-
vételükkel bánatomat enyhítették, fogadják leg-
őszintébb és leghálásabb köszönetemet. Polgáry
Lajos.

— **A kolozsvári kir. ítélőtábla** ez évben január
7-én tartotta első teljes ülését, amikor Fekete Gábor

— Hol ég — mi ég . . . ?

Ráday azonban nem akart lármát ütni s tenyerét az
öreg ur szájára tapasztva, szölt:

— Pszt — sehol; . . . de — nem veszem el Má-
riskót, punktum.

Patay kapacizálni próbálta, de Ráday befogatott és
ráparancsolva a kocsisra, hogy se Jó, se ostor, mint
a veszedelem vágattak ki a vice-ispán uram udvá-
rából.

Utközben aztán elmondta a kázust Ráday Gedeon,
amit szomorú fejcsóválással vett tudomásul Patay bácsi.

— Pedig de jó szilvóriumá volt annak az Ágnes
öcsémasszonynak — ej, ej, még soha ilyen vízkereszt-
napját nem értem, ilyen kikéző nem voltam!

Csikorgó hidegben, hófúvásokon át száguldott a batár
a szent ünnepen mindaddig, amíg csak ki nem értek
a Szilágyságból.

Másnap, Nagyváradon az Apolló-ban vacsorázva,
erdélyországi urfiak is voltak jelen és ráfordult a szó
a szép Mária kóra is.

— Hiába hízik ott a pulyka, — jegyzé meg egyik
Teleki — olyan nagy természet van abban a szép
lányban, hogy nem meri bekötni a fejét egy erdei
urfi sem.

— De még magyarországi is bajjal . . . dörmögé Patay,
tapogatva a csontjait, amelyeket a rettenetes vágta-
tásban egészen tönkre tett a kocsi kázás.

Igy végződött a vízkeresztüapi háztűznéző Krasznán,
amelynek olyan híre ment országszerte, hogy még a
késő unokáknak is volt mit hallgatni róla.

(Egyetértés)

kir. ítélőtáblai elnök kollégiális szívélyes szavakkal
üdvözölte a teljes ülést, visszapillantást vetett az el-
múlt évek az igazságszolgáltatás és az igazságügyi
adminisztráció körében felmerült minden fontosabb
eseményeire.

Különösen kiemelte, hogy a kir. ítélőtábla ügyfor-
galma az elmúlt évben lényegesen emelkedett; a kir.
ítélőtábla bírói kara dicséretre méltó ügybuzgalommal
eredményesen felelt meg feladatának s teljes curren-
tiával zárta le az elmúlt évet. Felemlítette, hogy a
sommás eljárás, a házassági törvény, az örökösödési
eljárás üdvös hatása a jogintézmények és birtokviszo-
nyok megszilárdítására az 1881. évi 59. t.-cz. módosi-
tásáról szóló 1898. évi X. t.-cz.-nek, mely szerint a cse-
kélyebb fontosságú kérdések a törvénytől el az ügy
előadója, mint egyes bíró által intézendők el és a já-
rásbíróknál életbeléptetett lajstromrendszernek az
ügykezelés egyszerűsítése és az ügyvitel gyorsabbá
tételére jó hatásai érezhetően mutatkoznak és rámu-
tatott az 1898-ban alkotott ama törvényekre, amelyek
bizonyos kérdéseket bírói eljárásra utalnak.

Különös elismeréssel emlékezett meg arról, hogy a
m. kir. Ferencz József tud. egyetem jogi kara az új
bűnvádi eljárásról az egyetemhez nem tartozó jogász-
közönség részére előadások tartását határozta el és
hálás elismeréssel adózott dr. Lukács Adolfnak, a ko-
lozsvári F. J. tud. egyetem kitűnő tanárának, aki mély
tudással, magas színvonalon mozgó kiválóan vonzó és
tanulságos előadásaival tesz eleget megbízatásának,
amely előadásokon a kir. ítélőtábla tagjai is örömmel
vesznek részt. Vegül rámutatott az igazságügyminisz-
ternek ama nagyfontosságú intézkedésére, hogy a ma-
gánjogi törvénykönyvet szerkesztő bizottság működésé-
nek eredményét nyilvánosságra hozza s hogy ez által
már a törvény előkészítésének stadiumában a gyakor-
lati jogászoknak üdvös közreműködését lehetővé tette.

A kir. ítélőtábla ügyforgalmi és tevékenységi adatai-
ból felemlítendő:

1897. évben hátralek volt 162 polgári 262 büntető
összesen 424, illetőleg a fegyelmi és sommás felebb-
viteli ügyeket is hozzászámítva 432; 1898-ban érke-
zett 3973 polgári, 3589 büntető, 156 fegyelmi, 92 som-
más felülvizsgálat, 20 sommás felfolyamodás, 1 zsellér-
per, összesen 7831. (1897-évből érkezett 3539 polg.,
3626 büntető, 189 fegyelmi, 79 sommás felülvizsgálat,
23 sommás felfolyamodás, összesen 7455; e szerint
emelkedett a forgalom a polgáriban 434-el, a sommás
felülvizsgálatoknál 13-al, a zsellérpernél egygyel; el-
lenben csökkent a büntetőben 37-el, a fegyelmi-
ben 33-al, a sommás felfolyamodásoknál 3-al, együtt véve
tehát az ügyforgalom 375 emelkedést mutat.)

Elintéztetett 1898-ban 3982 polg., 3728 büntető, 156
fegyelmi, 88 sommás felülvizsgálat, 20 sommás felfolya-
modás, 1 zsellérper, összesen 7975. (1897-ben 6949);
hátralek 1898-ban 153 polgári, 123 büntető, 1 fegy-
10 sommás felülvizsgálat, 1 sommás felfolyamodás, ösz-
szesen 288.

E szerint, bár a forgalom emelkedett, a hátralek mégis
kisebb, ami az ügybuzgó működés eredménye és ama
körülmény folyamánya is, hogy a kir. ítélőtábla tagjai
az 1898. évben az egyik bíró hosszabb betegségét ki-
véve, állandóan működésben lehettek.

Átlag esett egy bíróra az elintézendőköl 590, az el-
intézendőköl 569, az érdemi elintézendőköl 336 (1897-ben
330.) A kir. ítélőtáblának az első bíróság határozatai
felett az ügy érdemében hozott határozatai közül
50-20% volt helybenhagyó, 5-5% visszautasító (1897-ben
49% helybenhagyó, 5-5% visszautasító). Ellenben a
kir. kuriától leérkezett határozatoknak 80-22% volt
helybenhagyó, számításba véve a helybenhagyóval egy
tekintet alá eső 27-77% visszautasító is. E részben
tehát most is javulás mutatkozik, mert 1897-ben a
helybenhagyó (és visszautasító) kuriái határozatok 0%-a
80-1 volt.

A fegyelmi bíróság tagjai 1899. évre ki-
sorsolás útján: Rendes tagok: Szócs Ákos, Hor-
váth Kálmán, Kain Hugó, Incze Gerő. Pótagok: Bocskor
Mihály, Ádám Dénes, báró Rudnyánszky Béla, Mikó
Imre. Elnöki tanács: Rendes tagok: Heppes Miklós,
Szerényi Kálmán, Bocskor Mihály, Zsakó István. Pót-
tagok: Gál Jenő, Szász Dénes.

Telekkönyvi vizsgáló bizottság: Elnök:
Heppes Miklós tanácselnök; helyettese: Szerényi Kál-
mán tanácselnök. Rendes tagok: Bocskor Mihály, Zsakó
István, Gál Jenő, Szász Dénes. Pótagok: Horváth Kál-
mán, Hosszu László, Mikó Imre, Incze Gerő.

Birtokrendező mérnöki vizsgáló bizott-
ság: Elnök: Fekete Gábor elnök, helyettese Heppes
Miklós. Tagok: Horváth Kálmán, Hosszu László táblai
bírák; dr. Issekutz Gyula; Reinbold Arthur törvény-
széki bírák; Makrai Lőrincz kataszt. igazgató, Kollár
Daniél kataszt. felm. felügyelő, Patay Viktor, Novák
Béla birtok. rend. mérnök, dr. Czikmántóri Ottó,
dr. Isacu Aurél, Molnár Sándor ügyvédek.

Könyvtári bizottság: Elnök Fekete Gábor
táblai elnök. Tagok: Heppes Miklós, Szerényi Kálmán
t. elnökök, Bocskor Mihály, Gál Jenő, Zsakó István,
Szász Dénes, Szócs Ákos, dr. Pap István eln. titkár.
Könyvtárnok: Rajka Albert tanácsjegyző.

A dijnokok ügyeiben eljáró bizottság.
Elnök: Heppes Miklós tanácselnök. Rendes tagok:
Bocskor Mihály, Zsakó István. Pótagok: Gál Jenő,
Szász Dénes.

— **Az alma mint gyógyszer.** Az alma oly egész-
séges egy gyümölcs, hogy a legkevesebb ember tudja,
mily üdvös annak élvezete az egészségre nézve. Pedig
üdvös tudnia mindenkinek, hogy este lefekvés előtt
néhány almának az elköltése nagyon ajánlatos. Az alma

kiváló tápláló erővel bír az agy működésére nézve, mert több foszforsavat tartalmaz bármely más gyümölcsnél. Ellensúlyozza a gyomor tulságos savképződését, előmozdítja az emésztést s a torok bajai ellen is véd. A narancsot és citromot leszámítva legjobb szer a szomjúság csillapítására épügy, mint az alkohol és ópium használata folytán támadt bajok ellen. Így közvetlen közelünkben van sokszor az az orvos, a melyre leginkább szükségünk van s mi ime tudatával se birunk ez üdvös hatásának.

Közgazdaság.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

Vöröshere. Habár közvetlen az év zárta után szűkebb korlátok közt maradt a forgalom, az irányzat mégis szilárdnak mondható. Az összes termelő országokból mindinkább csekélyebbek az ajánlatok. Németországnak alig van valami, Sziléziának is csak vajmi kevés ajánlani valója, csupán Oroszország és Magyarországon bírnak még a termelők némi készletekkel, vajjon mekkorákkal, azt majd a jövő hetek folyamán tudjuk meg. Véleményünk szerint az árak hanyatlására ez idő szerint nincs kilátás.

Luczerna. Franciaországból oly szórványosan érkeznek az ajánlatok, hogy nem hisszük tévesnek azt a véleményünket, miszerint a francia termelési helyeken levő készletek egyáltalán már nem vehetők számba és minthogy a piacra érkező olasz tételek többnyire alárendelt minőségűek, Magyarországnak pedig ebbeli termése meghiusult, bizonyosra vehető, hogy e cikkben még további áremelkedés fog beállni.

Nyulszapuka még hiányzik és szűken is marad. 1—2 tétel első rendű árúért az igényelt magas árakat megadták.

Baltaczim és muharmagnak nem volt forgalmuk, mert nem voltak a lefolyt héten ajánlatok.

Bükköny. E cikkre nézve csönd uralkodik.

Jegyzések nyers árúért 100 kilónként Budapesten érte:

Vöröshere, tavalyi	40	—45	frt
Vöröshere, idej	48	—53	"

Luczerna, olasz	58	—62	"
Luczerna, magyar	56	—62	"
Luczerna, francia	70	—80	"
Baltaczim	14	—15	"
Muhar	5 ¹ / ₂	—6 ¹ / ₂	"

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALÁN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Fizetőképes Osztálysorsjáték

al-elárusítók kerestetnek kedvező feltételek mellett.

Ajánlatok czímzendők:

Általános Tudósító

hirdetési osztálya,

Budapest, VII., Erzsébet-körút 14.

Előfizetési felhívás

„KÉPES CSALÁDI LAPOK”

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „Képes Családi Lapok” olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s egyúttvéve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok” minden évben négy külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A „Képes Családi Lapok” borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postájá”-ban.

A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára a Hölgyek Lapja” című divatlappal és a külön beköthető „Regény melléklet”-tel együtt:

Egész évre . . . . . 6 frt — kr.

Fél évre . . . . . 3 frt — kr.

Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” annak, aki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr esomagosítási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A „Képes Családi Lapok” mutatószámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, akik ez iránt — legzélszerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

KÉPES CSALÁDI LAPOK kiadóhivatala,

Budapest, V., Vadász-utca 14. (Saját házában.)

1646 5—5

Könyvnyomda.

Könyvkötészet.

A NAGYENYEDI

KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Könyvnyomdaja rendkívül gazdag és modern felszerelésénél fogva képes minden hasonló vállalattal versenyezni úgy a munkák olcsó árai, mint azok izléses kiállítása tekintetében.

A főtéren levő üzleti irodájában iskolás gyermekek részére mindennemű **iskolai szerek**, papír, tinta, tintatartók, tollak, tollnyelek, írónok, palatáblák, palavesszők, vonalzó, **rajzeszközök**, festékek, esetek, rajztáblák, rajztömbök, törlogummi, szivacsok, **könyvtáskák** stb. stb. kicsinyben és jutányos árak mellett szerezhetők be.

Megrendelések bárhol megjelenő **könyvekre, hírlapokra és folyóiratokra** elfogadlatnak s pontosan teljesíttetnek.

Elvállal mindennemű **könyvkötői** munkát is, s azokat gyorsan, olcsó árban és pontos kivitelben szállítja.

A „Közérdek”

a megye egyetlen politikai lapja. Egyike a vidék legelterjedtebb lapjainak, s mint ilyen, **hirdetések közlésére kiválóan alkalmas.**

Aki tehát olcsón és biztos sikerrel akar hirdetni, forduljon bizalommal lapunk kiadóhivatalához.

Megrendelések elfogadhatnak az üzleti irodában: Főtér 38. sz. a.
(Leányiskola épülete.)

Nyomatványraktár.

Írószer-kereskedés.